

**Ramprogram
för
Särskilt boende i Stenhamra
2014-05-05**

LÄSANVISNING

Ramprogrammet är Ekerö kommuns vision med det särskilda boendet. Dokumentet beskriver önskade kvalitet och funktion på en övergripande nivå. För att ge en bättre bild av bild av den önskade kvaliteten är beskrivningen inom vissa delar mer detaljerad.

INLEDNING

Ramprogrammet avser ett nytt särskilt boende med 63-64 platser¹ i Stenhamra. Boendet, som är en del av utvecklingen av Stenhamra tätort är beläget på den s k Söderströmska tomten.

Boendet är avsett för personer med omfattande behov av service, omsorg, vård, rehabilitering och hälso-och sjukvårdsinsatser. De boende är företrädesvis personer 65 år och äldre men även yngre personer med olika typer av funktionsnedsättningar och sjukdomar kan förekomma. Också parboende makar där en eller båda har vård- och omsorgsbehov kan komma ifråga. Vissa lägenheter används för korttids-/växelvård.

Det särskilda boendet är utformat på ett sådant sätt att det kan användas flexibelt utifrån de boendes behov. En stor andel av de boende har demenssjukdomar.

Boendet har i alla avseenden hög kvalitet. Byggnadens utformning, lokalernas samband, materialval, färgsättning etc möjliggör för största möjliga trygghet och självständighet för de boende. De boende erbjuds en trygg och stimulerande miljö med en varm och ombonad känsla som både möjliggör för såväl lugn och ro som rörelse och aktivitet.

Det är också en attraktiv och väl fungerande arbetsmiljö som har en framskjuten plats i konkurrensen om arbetskraft.

Mat och måltider har en central roll och utgör ett stimulerande och tydligt inslag i det dagliga livet. Därför finns det ett fullt utrustat tillagningskök i boendet.

Vidare finns en väl avgränsad tillgänglig innergård som stimulerar till fysisk aktivitet och social samvaro.

Utemiljön är omsorgsfullt planerad och har en god tillgänglighet. Den tidigare trädgårdsmiljön i form av fruktträd, buskar mm har tagits till vara. Gångvägar, lekplatser i området är placerade i närhet till det särskilda boendet. På detta sätt finns en koppling till övrigt samhällsliv.

¹ med enheter om 8 alternativt 9 platser

Strax intill planeras också för nya seniorbostäder. Vissa funktioner i det särskilda boendet kan komma att samnyttjas mellan boendeformerna.

Tillgänglighet

Såväl utomhus- som inomhusmiljö är utformade på ett sådant sätt att de stödjer boendes självständighet särskilt med avseende på de med orienteringsproblem. Färgsättning, dagsljus och belysning samt inredning ger förutsättningar för personer med demenssjukdom att kunna orientera sig.

Trösklar förekommer endast i undantagsfall där de inte kunnat undvikas.

Dörrar med dörrstängare och andra tunga dörrar har i största möjliga utsträckning öppningsautomatik. Dessa är kompletterade med sensorer då de slår ut i gångstråk.

Logistik

Lokalerna är utformade på ett för verksamheten drifts-/resurs och personaleffektivt sätt. Att spara stegen för personalen och att ta tillvara möjligheterna till mötesplatser har varit vägledande för hur lokalerna i huset samplanerats. Korridorer utan dagsljuskontakt och/eller intressanta utblickar är sällan förekommande.

Angöring för taxi samt handikappanpassade parkeringsplatser finns i direkt anslutning till huvudentrén. Övrig bil- och cykelparkering för besökare och personal är placerade i närhet till huvudentrén.

Entrén är väl separerad från varumottagning och hämtning.

För hämtning av avlidna finns en särskild angöring.

Färgsättning, materialval och belysning

Färgsättning, belysning och materialval har hög kvalitet som kännetecknas av en fungerande helhet och hemkänsla.

Solavskärmning finns i gemensamma utrymmen och i boendes lägenheter. Härigenom erbjuds även insynsskydd om så önskas.

Val av golv har gjorts utifrån personer med demenssjukdoms förutsättningar där t ex kontraster i golvets kulör, blankhet etc inte förekommer. Golvmaterial i alla utrymmen är en del av en bra arbetsmiljö och är ergonomiskt utformade.

Belysningen har en viktig roll. I alla utrymmen går det att skifta från starkt allmänt ljus till mer platsorienterad belysning. Bländning och blänkrefflexioner förekommer inte.

Akustik

Särskild teknik finns för att stödja dem med hörselproblem. Hörslingor finns i både små och stora gemensamma utrymmen.

Tekniska system och teknisk utrustning

De tekniska systemen uppfyller krav på god kvalitet och är miljö- och energieffektiva. Möjlighet finns att reglera temperaturen i byggnaden särskilt i lägenheterna.

IT-försörjningen är god i såväl enskilda som gemensamma delar.

Larm och låsfunktioner ger stöd till boendes självständighet samt säkerställer personlig integritet och säkerhet.

Huvudentré

Huvudentrén är en välkomnande plats som präglas av liv och rörelse. Entrén är omsorgsfullt utformad både utomhus och inomhus. Sköna sittplatser inbjuder till boendes och besökares möten. Utblickar mot omgivningens rabatter och planteringar, konstverk och/eller vattenspegel bidrar till en trivsam plats att vistas på.

I anslutning till huvudentrén finns gästtoaletter.

Taxi och färdtjänst kan stanna direkt utanför.

I nära anslutning till huvudentrén finns möjlighet att kunna byta från utomhusrullstol/rullator till inomhusrullstol/rullator. Här kan också lånerullstolar förvaras.

BOENDEENHETER - GEMENSAMMA BOSTADSUTRYMMEN

Den egna lägenheten tillsammans med gemensamma bostadsutrymmen som kök, matplats och salong utgör sammanlagt en fullvärdig bostad för respektive hyresgäst. Omsorg om bostadskvalitet i rum och rumssamband är det primära.

Lokaler för personal är samplanerade med övriga utrymmen så att de tillsammans blir en fungerande helhet.

Flexibilitet och effektiv drift har varit utgångspunkter vid utformningen av boendeenheterna. God överblick och lokalsamband medför en resurseffektiv personalbemanning och trygghet för de boende.

Stor vikt har lagts på att göra de gemensamma utrymmena trivsamma. Lokalerna uppmuntrar till samvaro och gemenskap. De gemensamma utrymmena användas flexibelt. Möjlighet finns att anpassa dessa utrymmen för aktiviteter men samtidigt bibehålla en lugn miljö för de som så önskar.

Hälften av lägenheterna fungerar för parboende.

Personalen sköter administrativa och andra arbetsuppgifter i eller i direkt anslutning till de gemensamma utrymmena på boendeenheten.

Beredningskök, matrum och salong

Ett för verksamheten komplett och funktionellt beredningskök samt matrum och salong ligger samlat. Kopplat till dessa utrymmen finns en stor gemensam uteplats eller balkong som kan användas oavsett väder. Inne- och utemiljö är utformade på ett sådant sätt att de underlättar för personalens överblick.

Inomhusmiljön är välförsedd med dagsljus. Det finns några mindre sittplatser med sinsemellan olika karaktär i färg, ljus och utblick.

I boendeenheternas beredningskök tillagas främst frukost och andra enklare måltider. Huvudmåltiderna mottas färdiglagade från husets gemensamma tillagningskök.

Matplatsen används för måltider men också för många andra aktiviteter.

Hörslinga och/eller portabla talförstärkare.

Braskamin.

RWC

I anslutning till de gemensamma utrymmena finns handikappanpassad toalett (RWC).

LÄGENHETER - ENSKILDA BOSTADSUTRYMMEN

Boendes lägenhet består av hall, hygienrum och ett bostadsrum. Delar av matlagning, måltider och samvaro är förlagda till de gemensamma utrymmena i boendeenheten.

Lägenheten kan möbleras på ett par olika sätt.

Hall

Här finns kapphylla och garderobsförvaring. Hallens och entrédörrens mått medger sängtransport. Hallen är ofta avställningsplats för rullator och andra hjälpmedel. Städskåp, värdefackskåp och medicinskåp är placerade här.

Hygienrum

Boende har förutsättningar att klara sin hygien helt eller delvis på egen hand. Förutom att hygienrummet stödjer den boendes självständighet utgör det också en ergonomiskt utformad arbetsmiljö.

Hygienrummets utformning och storlek medger att rullstol, duschstol eller motsvarande med lätthet kan manövreras.

Rummet är placerat så att det inte är en del av bostadsrummet om dörren står öppen. Insyn från gemensamma utrymmen, när dörrar lämnats öppna, är inte heller möjlig.

I hygienrummet finns en tvättmaskin för personlig tvätt samt torkmöjligheter.

Bostadsrummet

Bostadsrummet har god möblerbarhet med plats för t ex byrå, sittgrupp alternativt matplats. Bra ljusinsläpp. Fönstren har en rejäl fönsterbänk som rymmer krukväxter. Fönstren har en låg bröstningshöjd så att sängliggande kan se ut.

Utblicken är väsentlig. Det går att vädra med ett litet vädringsfönster.

Det finns alternativa placeringar för sängen. Skenor för taklift.

Rummet är fritt från garderober och andra fasta installationer. Larm, medicinskåp och övrigt som inte hör en vanlig bostad har hänvisats till hallen.

Köksfunktion

Lägenheten har en mindre köksfunktion med diskbänk, kran med vask, kylskåp samt plats för mikrovågsugn och spisplatta. Skåp för mindre köksutrustning. Med en omsorgsfull utformning bidrar köksfunktionen till hemkänslan. Såväl el som vatten kan vid behov stängas av.

ÖVRIGA UTRYMMEN FÖR BOENDEENHETERNA

I anslutning till boendeenheterna finns även andra funktioner i tillräcklig omfattning samt med erforderlig inredning och utrustning för verksamhetens behov. Stor omsorg har lagts vid planeringen av dessa utrymmen, allt för att möjliggöra flexibilitet och samnyttjande.

- Utrymmen för personalens dokumentation och administration.
- Utrymmen som kan användas flexibelt för t ex aktiviteter och samtal.
- Förråd och förvaringsutrymmen för bl a förbrukningsartiklar, tvätt och hjälpmedel.
- Tvättstuga för tvätt som inte hanteras i den boendes lägenheter. Handdukar och sänglinne skickas på tvätt.
- Städutrymme.
- Personalwc.

Varje boendeenhet har även tillgång till ett sköljrum för rengöring av smutsiga kärl. Placeringen av dessa utgår från högt ställda krav på hygien. Samtliga sköljrum har en spoldesinfektor. Ett av sköljrummen i boendet har dessutom diskdesinfektor.

ADMINISTRATIVA LOKALER

Administrativa lokaler och expeditioner ligger samordnat och i tillräcklig omfattning samt med erforderlig inredning och utrustning för verksamhetens behov. Stor omsorg har lagts vid planeringen av dessa utrymmen, allt för att möjliggöra flexibilitet och samnyttjande.

- Arbetsrum för verksamhetschef
- Sjuksköterskeexpedition i nära anslutning till läkemedelsrum.
- Låsbart fönsterlöst läkemedelrum.
- Förråd för medicintekniska produkter.

GEMENSAMMA LOKALER

Vissa lokaler i det särskilda boendet nyttjas både av boende och externa gäster bl a personer från de planerade seniorbostäderna. De lokaler som riktar sig till flera målgrupper kan nås via huvudentrén.

Gemensamma lokaler är samordnade för att möjliggöra flexibilitet och samnyttjande.

Tillagningskök

Köket tillagar måltider till det särskilda boendet, till boende i närliggande seniorbostäder i mån av efterfrågan och i övrigt måltider för leverans till personer i eget boende (hemtjänst).

Köket är ett fullt utrustat tillagningskök med utrymme för varmhållningsvagnar och utrustning för catering. Kapaciteten beräknas till 300 måltider per dag.

Kökspersonalen har eget separat omklädningsrum i direkt anslutning till köket.

Servering/matsal

En mindre servering/matsal finns i anslutning till köket och till samlingssalen för att kunna möjliggöra lokalsamordning vid behov. Lokalen kan betjäna 25-30 personer.

Samlings-/aktivitetslokal

En samlings-/aktivitetslokal med mindre köksfunktion finns för större eller mindre evenemang. Lokalen kan användas för aktiviteter för boende men kan också hyras av andra externa intressenter t ex föreningar. Lokalen kan användas flexibelt och vid behov förändras. Lokalen är dimensionerad för ca 120 sittande personer (biosittning).

Stolar och bord för samlingssalens olika möbleringsalternativ finns i direkt anslutning.

Kaprum och toaletter

Kaprum och toaletter ska vara centralt placerade så att de enkelt kan nås från gemensamma lokaler.

Bad/spa

Vistelse i badet upplevas som ett tillfälle för njutning. Miljön-är omsorgsfullt inredd och ger en exklusiv känsla i val av material och inredning, varma och ombonade färger.

Bad/spa är utformat för personer med vård- och omsorgsbehov. Utrymmet kan också användas för massage med plats för massagebänk.

Badet är utrustat med vårbadkar och har takskena med mobil taklift. I omedelbar anslutning finns omklädningsrum, dusch som rymmer duschvagn samt RWC.

Rum för friskvård

Rum för friskvård ligger i anslutning till bad/spa. Det är utformat för personer med vård- och omsorgsbehov.

Rummet används för träning och är utrustat med träningsredskap för äldre och används av såväl enskilda som grupper.

I anslutning till rum för friskvård finns en expedition för sjukgymnast och arbetsterapeut samt hjälpmedelsförråd.

Rum för medicinsk fotvård och hårvård

Utrymme för fotvård och hårvård för de boende i det särskilda boendet samt för boende i seniorbostäder och externa gäster. Lokalen ska uppfylla de krav på hygien som ställs på denna typ av verksamhet.

Övernattningslägenhet för anhöriga

Rum för övernattningslägenhet för närstående.

Toalett med dusch.

UTEMILJÖ

Utemiljön består av en väl avgränsad innergård och trädgårds- och parkytor i anslutning till huset utsida.

Innergård

Den väl avgränsade innergården gör det möjligt för alla boende att på eget initiativ vistas utomhus. Innergården är placerad så att den enkelt kan nås från samtliga boendeenheter. Placering och utformning medger för personal att ha

god överblick. Utformningen av innegården möjliggör användning även under varma sommardagar.

Trädgårdsmiljön med vistelse och vandring i grönska, under bladverk, i sol och skugga har en läkande verkan. Innegården erbjuder rik växtlighet, väl planerad för att bjuda på blommor, frukt, dofter och färgskiftningar att följa genom årstiderna. Här finns möjlighet till odling.

Här finns gångslingor som gör det intressant att röra sig, både för de med rörelsebehov och för de som behöver lockas till rörelse. En bro över ett vatten lockar och ger samtidigt bra gångträning med räcken att greppa på båda sidor. Några enklare redskap såsom utegym för äldre.

Omgivande trädgård

Trädgården på husets utsida har tagit tillvara på de befintliga resterna av tidigare trädgård. Flera uteplatser finns.

Den omgivande trädgården är fullt ut anpassad för personer med funktionsnedsättningar och personer med demenssjukdomar, med plana släta gångtytor, staket etc.

Trädgården är ett viktigt inslag även för de som vistas inomhus.

En gångslinga finns runt boendet.

Parkering

God försörjning finns av parkeringsplatser för boende, besökare och personal i anslutning till det särskilda boendet. Parkering för rullstolsburna gäster finns i direkt anslutning till huvudentrén.

PERSONALUTRYMMEN

Pausrum

Personalens pausrum är tillräckligt dimensionerat och har ett fullvärdigt kök.

Vilrum

Ett rum med liggplats för tillfällig vila. Wc i nära anslutning.

Omklädningsrum

Personalens omklädningsrum har dusch och wc samt förvaringsutrymme för rena arbetskläder.

ÖVRIGA FUNKTIONER

Övriga utrymmen stödjer personalens arbetsprocesser och finns i tillräcklig omfattning samt med erforderlig inredning och utrustning för verksamhetens behov. Kostnadseffektivitet har i övrigt varit utgångspunkt vid placeringen och planeringen av dessa utrymmen.

- Rum för smutstvätt
- Soprum
- Utrymme för källsortering och återvinning
- Städtrum för gemensamma utrymmen
- Möbelförråd för uppöblering av korttidsplatser.
- Arbetsplats för vaktmästare.

Lägenhetsförråd

Varje lägenhet har ett mindre lägenhetsförråd för att uppfylla kriterierna för en fullvärdig bostad.

Hiss

I det särskilda boendet finns hissar som är dimensionerade för transport av sängar.

Reservaggregat

En alternativ energikälla finns för att byggnaden ska kunna upprätthålla alla sina funktioner även i nödsituationer.